

STOSUNKI POLSKO-NIEMIECKIE
W ĆWIERĆWIECZE OD PODPISANIA TRAKTATU
O DOBRYM SĄSIEDZTWIE.
POLITYKA – HISTORIA – NAUKA

DIE DEUTSCH-POLNISCHEN BEZIEHUNGEN
EIN VIERTELJAHRHUNDERT NACH DER UNTERZEICHNUNG
DES VERTRAGES ÜBER DIE GUTE NACHBARSCHAFT.
POLITIK – GESCHICHTE – WISSENSCHAFT

POLISH-GERMAN RELATIONS
IN A QUARTER OF A CENTURY FROM THE SIGNING
OF THE TREATY ON GOOD NEIGHBORHOOD.
POLITICS – HISTORY – SCIENCE

**Instytut Nauk Politycznych
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie**

Rada programowa

Teresa Astramowicz-Leyk, Selim Chazbijewicz, Marcin Chełminiak,
Janusz Filipkowski, Degefe Gemechu, Krzysztof Gładkowski, Tadeusz Iwiński,
Marek Jabłonowski, Wojciech Jakubowski, Igor Kąkolewski, Dariusz Kozerański,
Wojciech T. Modzelewski, Waldemar Tomaszewski, Jacek Więclawski
Paweł Woroniecki Waldemar Żebrowski, Arkadiusz Żukowski

Studia Politologiczne
Studies of Political Science

Vol. V

Redakcja
Editor-in Chief
Arkadiusz Żukowski

STOSUNKI POLSKO-NIEMIECKIE
W ĆWIERĆWIECZE OD PODPISANIA TRAKTATU
O DOBRYM SĄSIEDZTWIE.
POLITYKA – HISTORIA – NAUKA

DIE DEUTSCH-POLNISCHEN BEZIEHUNGEN
EIN VIERTELJAHRHUNDERT NACH
DER UNTERZEICHNUNG DES VERTRAGES
ÜBER DIE GUTE NACHBARSCHAFT.
POLITIK – GESCHICHTE – WISSENSCHAFT

POLISH-GERMAN RELATIONS
IN A QUARTER OF A CENTURY FROM THE SIGNING
OF THE TREATY
ON GOOD NEIGHBORHOOD.
POLITICS – HISTORY – SCIENCE

REDAKCJA NAUKOWA
EDITED BY
KRZYSZTOF GŁADKOWSKI
EWA GŁADKOWSKA
TOMASZ GAJOWNICZEK

Recenzent / Supervising Editor
Prof. zw. dr hab. Bogdan Koszel

Redakcja wydawnicza / Publishing Editor
Hanna Królikowska

Projekt okładki, DTP / Cover Design, DTP
Andrzej Mierzyński
Pracownia Wydawnicza „Elset”

Copyright by Instytut Nauk Politycznych
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
2018

ISBN 978-83-89559-98-2
ISSN 1731-2299

Wydawca / Publisher
Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
e-mail: inp@uwm.edu.pl

Druk / Printed by
Zakład Poligraficzny Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

SPIS TREŚCI

KRZYSZTOF GŁADKOWSKI, <i>Relacje polsko-niemieckie w ćwierć wieku po podpisaniu Traktatu o dobrym sąsiedztwie. Wprowadzenie</i>	9
KAZIMIERZ WÓYCICKI, <i>Po co nam Niemcy? Kilka uwag o przemianach polskiej geopolityki</i>	19
KLAUS ZIEMER, <i>Czy nowe sąsiedztwo polsko-niemieckie? Stosunki między społeczeństwami obywatelskimi 25 lat później</i>	27
MIECZYŚLAW STOLARCZYK, <i>Główne obszary rozbieżnych interesów Polski i Niemiec w połowie drugiej dekady XXI wieku</i>	39
TERESA SASIŃSKA-KLAS, <i>Stosunki polsko-niemieckie w świadomości społeczeństwa polskiego</i>	65
BERNARD GAIDA, <i>Sytuacja mniejszości niemieckiej 25 lat po podpisaniu polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie</i>	79
PETER OLIVER LOEW, <i>Offensichtlich unsichtbar Polen in Deutschland – Versuch einer Bilanz</i>	87
ANDRZEJ CHODUBSKI, <i>Obraz życia polonijnego w Niemczech a pamięć historyczna</i>	95
PAWEŁ POPIELIŃSKI, <i>Najważniejsze sukcesy i problemy pierwszego ćwierćwiecza istnienia mniejszości niemieckiej w III Rzeczpospolitej</i>	105
JOHANNES RASIM, <i>„Wochenblatt” – retrospekcja z 25 lat</i>	119
WOJCIECH TOMASZ MODZELEWSKI, <i>Polsko-niemieckie partnerstwa samorządowe</i>	125
ARKADIUSZ ŻUKOWSKI, <i>Zarys współpracy naukowej i edukacyjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z partnerami z Niemiec</i>	135
WOLFGANG THÜNE, <i>Die Klimawandel-Diskussion und ihre gesellschaftspolitischen Implikationen als potentieller bilateraler Forschungsgegenstand</i>	155
JOANNA MARIA GARBULA, <i>Historia polsko-niemieckich stosunków zapisana w życiorysie Georga Dietricha</i>	169
KRZYSZTOF GŁADKOWSKI, <i>Niewidoczne symbole polsko-niemieckiego pojednania: Jan Paweł II – Benedykt XVI</i>	181
IRENA KURASZ, <i>Pojednanie polsko-niemieckie 1989 roku w świadomości członków Niemieckiego Towarzystwa Kulturalno-Społecznego we Wrocławiu</i>	199
ALEKSANDRA TRZCIELIŃSKA-POLUS, <i>Postrzeganie obrazu stosunków polsko-niemieckich w pracach Profesora Józefa Kokota pół wieku później</i>	211
Bibliografia	222
Noty o autorach	235
About the authors.....	238

INHALTSVERZEICHNIS

KRZYSZTOF GŁADKOWSKI, <i>Polnisch-deutsche Beziehungen ein Vierteljahrhundert nach der Unterzeichnung des deutsch-polnischen Nachbarschaftsvertrages. Einführung</i>	9
KAZIMIERZ WÓYCICKI, <i>Wozu brauchen wir Deutschland? Ein paar Bemerkungen über die Veränderungen der polnischen Geopolitik</i>	19
KLAUS ZIEMER, <i>Eine neue deutsch-polnische Nachbarschaft? Die Beziehungen zwischen den Bürgergesellschaften 25 Jahre später</i>	27
MIECZYŚLAW STOLARCZYK, <i>Die Hauptbereiche der divergierenden Interessen von Polen und Deutschland in der Mitte des zweiten Jahrzehnts des 21. Jahrhunderts</i>	39
TERESA SASIŃSKA-KLAS, <i>Polnisch-deutsche Beziehungen im Bewusstsein der polnischen Gesellschaft</i>	65
BERNARD GAIDA, <i>Die Situation der deutschen Minderheit 25 Jahre nach der Unterzeichnung des deutsch-polnischen Nachbarschaftsvertrages</i>	79
PETER OLIVER LOEW, <i>Offensichtlich unsichtbar Polen in Deutschland – Versuch einer Bilanz</i>	87
ANDRZEJ CHODUBSKI <i>Das Leben der Polonia in Deutschland und das historische Gedächtnis</i>	95
PAWEŁ POPIELIŃSKI, <i>Die wichtigsten Erfolge und Probleme des ersten Vierteljahrhunderts des Bestehens der deutschen Minderheit in der Dritten Polnischen Republik</i>	105
JOHANNES RASIM, „ <i>Wochenblatt</i> “ – <i>Rückblick auf fünfundsiebenzigjähriges Bestehen des Besten</i>	119
WOJCIECH TOMASZ MODZELEWSKI, <i>Deutsch-polnische Kommunalpartnerschaften</i>	125
ARKADIUSZ ŻUKOWSKI, <i>Zusammenarbeit im Bereich der Wissenschaft und Bildung zwischen der Ermländisch-Masurischen Universität in Allenstein und den Partnern aus der Bundesrepublik Deutschland</i>	135
WOLFGANG THÜNE, <i>Die Klimawandel-Diskussion und ihre gesellschaftspolitischen Implikationen als potentieller bilateraler Forschungsgegenstand</i>	155
JOLANTA MARIA GARBULA, <i>Die Geschichte der deutsch-polnischen Beziehungen in dem Lebenslauf von Georg Dietrich</i>	169
KRZYSZTOF GŁADKOWSKI, <i>Die unsichtbaren Symbole der polnisch-deutschen Versöhnung: Johannes Paul II. – Benedikt XVI.</i>	181
IRENA KURASZ, <i>Polnisch-deutsche Versöhnung im Jahre 1989 im Bewusstsein der Mitglieder der Deutschen Sozial-Kulturellen Gesellschaft in Breslau</i>	199
ALEKSANDRA TRZCIELIŃSKA-POLUS, <i>Die Wahrnehmung des Bildes der polnisch-deutschen Beziehungen in den Werken von Józef Kokot ein halbes Jahrhundert später</i>	211
Bibliographie	222
Hinweise zu den Autoren	235
About the authors.....	238

TABLE OF CONTENTS

KRZYSZTOF GŁADKOWSKI, <i>Polish-German relations in the quarter century after the signing of the Treaty on good neighborhood. Introduction</i>	9
KAZIMIEŚZ WÓYCICKI, <i>Why do we need Germany? A few remarks about the changes of Polish geopolitics</i>	19
KLAUS ZIEMER, <i>A new Polish-German neighbourhood? The relations between civil societies 25 years later</i>	27
MIECZYŚŁAW STOLARCZYK, <i>The main areas of divergent interests of Poland and Germany in the middle of the second decade of the 21st century</i>	39
TERESA SASIŃSKA-KLAS, <i>Polish-German relationship in the consciousness of the Polish society</i>	65
BERNARD GAIDA, <i>The Situation of the german minority 25 years after the signing of the Polish-German Treaty of good neighbourship</i>	79
PETER OLIVER LOEW, <i>The obvious invisibility of Poles in Germany – attempting a balance sheet</i>	87
ANDRZEJ CHODUBSKI, <i>Picture of Polonia life in Germany and historical memory</i>	95
PAWEŁ POPIELIŃSKI, <i>The most important successes and problems of the first quarter of a century existence of the German minority in the Third Polish Republic</i>	105
JOHANNES RASIM, <i>„Wochenblatt” - th restrospect of twenty-five years of existence</i>	119
WOJCIECH TOMASZ MODZELEWSKI, <i>Polish-German partnership of local governments</i>	125
ARKADIUSZ ŻUKOWSKI, <i>The outline of scientific and educational cooperation of the University of Warmia and Mazury in Olsztyn with its partners from Germany</i>	135
WOLFGANG THÜNE, <i>The climate change discussion and its socio-political implications as a potential bilateral research topic</i>	155
JOANNA MARIA GARBULA, <i>The history of Polish-German relations embodied in the biography of George Dietrich</i>	169
KRZYSZTOF GŁADKOWSKI, <i>The invisible symbols of Polish-German reconciliation – John Paul II – Benedict XVI</i>	181
IRENA KURASZ, <i>The Polish-German Reconciliation of 1989 from the Perspective of the Members of the German Cultural and Social Association in Wrocław</i>	199
ALEKSANDRA TRZCIELIŃSKA-POLUS, <i>A picture of Polish-German relations in the works of Józef Kokot after the half-century</i>	211
Bibliography	222
Noty o autorach	235
About the authors	238